

Наукові перспективи
Видавнича група

ISSN 2786-5274 (Print)
DOI:10.52058/2786-5274-2025-7(47)

*Ми діємо за те, чому
немає чини в усьому світі —
за Батьківщиною.*
Д. Довженко

Наукові інновації та передові технології

СЕРІЯ "УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ"

СЕРІЯ "ПРАВО"

СЕРІЯ "ЕКОНОМІКА"

СЕРІЯ "ПСИХОЛОГІЯ"

СЕРІЯ "ПЕДАГОГІКА"

№ 7(47) 2025

Всеукраїнська Асамблея докторів наук із державного управління
у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

«Наукові інновації та передові технології»

*(Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право»,
Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»)*

Випуск № 7(47) 2025

Київ – 2025

Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration

within the work of the Publishing Group «Scientific Perspectives»

«Scientific innovations and advanced technologies»

(Series «Management and administration», Series «Law», Series «Economics», Series «Psychology», Series «Pedagogy»)

Issue № 7(47) 2025

Kyiv – 2025

ISSN 2786-5274 Print

УДК 001.32:1 /3/(477)(02)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-7\(47\)](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-7(47))

**«Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування»,
Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»):
журнал. 2025. № 7(47) 2025. С. 1974**

*Рекомендовано до друку Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління
(Рішення від 07.07.2025, № 5/7-25)*

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
серія КВ № 24962-14902Р від 13.09.2021 р.*

*Журнал видається за наукової підтримки: Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук
Азербайджану (Баку, Азербайджан), громадської організації «Асоціація науковців України», громадської організації
«Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і
психологів з духовно-морального виховання».*

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 30.11.2021 № 1290
журналу присвоєно категорію "Б" із права**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 01.02.2022 № 89
журналу присвоєно категорію "Б" із педагогіки**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 07.04.2022 № 320 журналу
присвоєно категорію "Б" із економіки та державного управління**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2023 № 768 журналу
присвоєно категорію "Б" зі спеціальностей 073 - менеджмент, 076 – підприємництво
та торгівля, 015 - професійна освіта**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.08.2023 № 1035 журналу
присвоєно категорію "Б" зі спеціальності 053 - психологія**

*Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази
Index Copernicus, міжнародної пошукової системи Google Scholar та
до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.*

*Журнал заснований з метою розвитку вітчизняного наукового потенціалу у галузях державного управління,
права, економіки, психології, педагогіки та його інтеграції у світовий науковий простір, шляхом оприлюднення
результатів наукових досліджень.*

Головний редактор:

Романенко Євген Олександрович — доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України, полковник Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України, Президент громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» (Київ, Україна)

- Цегельник Т.М., Самойленко О.А., Карлінська Я.В.** 1925
*ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ*
- Шевченко Н.С.** 1938
*ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ І ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТ-
НОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІНАНСОВОЇ СФЕРИ*
- Шевчук О.О.** 1950
*ІНОЗЕМНА МОВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК
КОМАНДНОЇ РОБОТИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПРАВООХО-
РОННИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ*
- Щеголева Т.Л.** 1960
*ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ
СПРЯМУВАННЯМ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ:
КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД*

УДК 37.015.31:004.9:159.944

[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-7\(47\)-1925-1937](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-7(47)-1925-1937)

Цегельник Тетяна Миколаївна доктор філософії, доцент, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль, <http://orcid.org/0000-0001-7643-0208>

Самойленко Оксана Анатоліївна доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології Дніпровського інституту Міжрегіональної академії управління персоналом, м. Дніпро, <https://orcid.org/0000-0002-2305-4111>

Карлінська Яніна Валеріївна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри гуманітарних дисциплін, декан факультету сценічного мистецтва Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0001-9624-9596>

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Анотація. *Мета статті* – здійснити теоретичне обґрунтування можливостей та особливостей застосування мультимедійних технологій у процесі формування та розвитку емоційного інтелекту у здобувачів освіти з урахуванням психолого-педагогічних підходів, сучасних технологічних тенденцій та вимог освітнього середовища. У статті використано такі *методи дослідження*: аналіз та синтез наукових джерел; порівняльний метод; систематизація та узагальнення підходів до застосування мультимедіа в освітньому процесі. *Результати дослідження.* Проведено всебічний аналіз наукових підходів до розуміння сутності емоційного інтелекту та його структурних компонентів у межах освітнього процесу. Визначено, що емоційний інтелект у сучасній педагогічній парадигмі розглядається як одна з базових компетентностей, яка суттєво впливає на освітні результати здобувачів, рівень їх академічної мотивації, здатність до адаптації в умовах змін, якість соціальної взаємодії та процес професійного самовизначення. Визначено типи мультимедійних технологій, що мають потенціал впливу на емоційну сферу здобувачів освіти. Найбільшу ефективність у цьому аспекті демонструють чотири типи мультимедійних технологій – технології віртуальної та доповненої реальності, емоційні симуляції й освітні квести, мультимедійні інтерактивні презентації та освітні ігри з елементами гейміфікації. У *висновках* засвідчується, що у контексті сучасної освіти, що дедалі частіше здійснює інтеграцію цифрових інструментів, мультимедійні технології виступають засобом не лише

когнітивного впливу, але й формуванню емоційного інтелекту, а ефективність цього процесу залежить від педагогічних умов, що створить емоційно сприятливе середовище для цілісного розвитку особистості – створення емоційно-безпечного освітнього середовища, забезпечення індивідуалізації освітніх траєкторій, наявності рефлексії, забезпечення міжособистісної взаємодії у цифровому середовищі. *Перспективами подальших розвідок* визначається у поглибленому вивченні ефективності конкретних типів мультимедійних технологій у формуванні окремих компонентів емоційного інтелекту здобувачів освіти в умовах різних освітніх рівнів.

Ключові слова: емоційний інтелект, здобувачі освіти, мультимедійні технології, емоційний розвиток, освітній процес, цифрове освітнє середовище, освітня взаємодія.

Tshehlnyk Tetiana Mykolaivna Doctor of Philosophy, Associate Professor of the Department of Special and Inclusive Education, Volodymyr Hnatyuk Ternopil National Pedagogical University, Ternopil, <http://orcid.org/0000-0001-7643-0208>

Samoilenko Oksana Anatoliivna Doctor of Pedagogical Sciences, associate professor of the Department of Psychology of the Dnipro Institute of the Interregional Academy of Personnel Management, Dnipro, <https://orcid.org/0000-0002-2305-4111>

Karlinska Yanina Valeriivna PhD in Pedagogy, Associate Professor of the Department of Humanities, Dean of the performing arts faculty, Kyiv Municipal Academy of Circus and Performing Arts, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0001-9624-9596>

PECULIARITIES OF USING MULTIMEDIA TECHNOLOGIES FOR THE DEVELOPMENT OF EMOTIONAL INTELLIGENCE IN LEARNERS

Abstract. *The purpose of this article is to theoretically substantiate the possibilities and peculiarities of using multimedia technologies in the process of forming and developing emotional intelligence in learners, taking into account psychological and pedagogical approaches, current technological trends, and the demands of the educational environment. The study employed the following research methods:* analysis and synthesis of scientific literature; comparative method; systematization and generalization of approaches to the use of multimedia in the educational process. *Research results.* A comprehensive analysis of scientific approaches to understanding the essence of emotional intelligence and its structural components within the educational process was carried out. It has been determined that in the context of modern pedagogical paradigms, emotional intelligence is viewed as one of the key competencies that significantly affect students' academic performance, motivation, adaptability to challenges, social interaction skills, and professional self-

determination. The study identified types of multimedia technologies with the potential to influence the emotional sphere of learners. The most effective in this regard are four types of multimedia tools: virtual and augmented reality technologies, emotional simulations and educational quests, multimedia interactive presentations, and educational games with gamification elements. *The conclusions* highlight that in the context of modern education, which increasingly integrates digital tools, multimedia technologies serve not only as a means of cognitive influence but also contribute to the development of emotional intelligence. The effectiveness of this process depends on pedagogical conditions that create an emotionally supportive environment for holistic personal development—establishing an emotionally safe educational space, individualizing learning paths, ensuring reflection, and enabling interpersonal interaction in a digital setting. *Prospects for further research* involve an in-depth exploration of the effectiveness of specific types of multimedia technologies in developing particular components of emotional intelligence among learners at various levels of education.

Keywords: Emotional intelligence, learners, multimedia technologies, emotional development, educational process, digital learning environment, educational interaction.

Постановка проблеми. Сучасні умови цифровізації освіти все більше актуалізують питання застосування мультимедійних технологій як такого інструменту особистісного розвитку здобувачів освіти. Одним із ключових напрямків є розвиток емоційного інтелекту, тобто здатності усвідомлювати, регулювати та виражати власні емоції, почуття, розуміти емоції інших та ефективно взаємодіяти у соціумі. Натомість в умовах зростаючого інформаційного навантаження, високої емоційної напруженості та зміни у формах комунікації в освітньому середовищі емоційний інтелект стає важливим фактором психологічної стійкості, успішності навчання та професійної самореалізації.

Однак, спостерігаємо суперечності, адже з одного боку, мультимедійні технології розширюють можливості освітнього впливу, підвищують мотивацію та залученість здобувачів в освітній процес. Але, з іншого аспекту – бачимо надмірне інформаційне навантаження, фрагментарність емоційного досвіду в освітньому середовищі та недостатнє усвідомлене застосування мультимедійних технологій, що може перешкоджати гармонійному розвитку емоційної сфери особистості.

З огляду на це, виникає потреба у комплексному теоретичному аналізі потенціалу мультимедійних технологій як такого засобу розвитку емоційного інтелекту у здобувачів освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показує, що проблематика розвитку емоційного інтелекту розглядається у перетині педагогіки, психології та технологій, при цьому спостерігається зростаючий інтерес науковців до

вивчення функціональних можливостей мультимедійного середовища як інструменту емоційного формування особистості здобувача освіти.

Емоційний інтелект, у низці праць, розглядається як системна якість особистості, що здатна поєднувати емоційну свідомість, саморегуляцію, емпатію, соціальну відповідальність та мотиваційну складову. Так, О.Чебикін досліджує когнітивно-мислені характеристики емоційного інтелекту, наголошуючи на ролі прийняття рішень та активної соціальної взаємодії [1, с. 19-28]. О.Старинська у психологічному дискурсі пропонує уточнення наукового змісту поняття «емоційний інтелект» та «соціальний інтелект» у їх кореляції [2, с. 40-44]. К.Кобякова [3], С.Борисенко [4], S.A.Alwaely та ін. [5, с. 2484-2493] розкриваються питання вікової специфіки у формуванні емоційного інтелекту, особливо у контексті соціалізації дітей дошкільного віку. Н.L.Simanjuntak [6, с. 6006-6016] та М.Jasmy та ін. [7, с. 415-4123] встановлюється взаємозв'язок між розвитком емоційного інтелекту та застосуванням методів проєктної діяльності, гейміфікацією, самоцінкою. Відтак, це вказує на широкий потенціал активних педагогічних практик у стимулювання емоційної компетентності.

Водночас, мультимедійні технології як інструмент освітнього впливу зосереджується у контексті професійної підготовки фахівців (О.I.Vaganova та ін. [8, с. 391-398], О.Kuchaї та ін. [9], І.Tkachenko та ін. [10, с. 94-102]); мистецької освіти (Q.Liu та ін. [11], Н.Xiao та ін. [12]), дистанційного навчання (L.Yuan та ін. [13]); у навчанні іноземних мов (Y.Ding, P.Li [14]); морального виховання (Y.Teng та ін. [15, с. 251-265]). Особливу увагу заслуговує праця S.Liang [16], де доводиться вагомість емоційного впливу мультимедійного контенту, зокрема анімаційних образів. А X.Wang та ін. наголошують на ефективності мультимедійних засобів у процес емоційної залученості [17, с. 57-68].

Серед українських науковців (Б.Максимчук [18, с. 89-90], І.Максимчук [19, с. 50-52], Ю.В.Силенко та ін. [20, с. 68-76; 21, с. 60-68]) акцентують увагу на потенціалі цифрового освітнього середовища для розвитку професійної майстерності та формування індивідуальних освітніх траєкторій. А ось у праці С.Дерев'янка [22, с. 192-209] досліджується феномен емоційного штучного інтелекту як такого складника освітнього процесу, що відкриває перспективу поєднання емоційної чутливості та технологічної грамотності. М.Шпак [23, с. 125-134], О.Лящ та ін. [24, с. 79-86] акцентують увагу на резильєнтності, емоційному супроводі та особистісному становленні як таких похідних емоційної компетентності.

Однак, попри наявні дослідження, залишаються недостатньо конкретизовані аспекти виділення ефективних типів мультимедійних технологій, що сприятимуть формуванню компонентів емоційного інтелекту у здобувачів освіти.

Мета статті – здійснити теоретичне обґрунтування можливостей та особливостей застосування мультимедійних технологій у процесі формування та розвитку емоційного інтелекту у здобувачів освіти з урахуванням психолого-

педагогічних підходів, сучасних технологічних тенденцій та вимог освітнього середовища.

Цілями статті визначено: 1) здійснити аналіз наукових підходів до трактування поняття «емоційний інтелект», його компонентів у контексті освітнього процесу; 2) визначити типи мультимедійних технологій, що мають потенціал впливу на емоційну сферу здобувачів освіти; 3) окреслити педагогічні умови, що сприяють розвитку емоційного інтелекту засобами мультимедійних технологій. **Методологічною базою дослідження** виступає міждисциплінарний підхід, що обумовлює поєднання принципів когнітивної та емоційної психології, особистісно орієнтованої педагогіки. Дослідження спирається на ідеї гуманістичної парадигми освіт, у якій розвиток емоційного інтелекту розглядається як вагома складова у формуванні всебічно розвиненої особистості. **Методи дослідження:** аналіз та синтез наукових джерел (зادля окреслення проблематики формування та розвитку емоційного інтелекту та застосування мультимедійних технологій); порівняльний метод (зadля зіставлення різних поглядів науковців і вчених у вітчизняному та закордонному науковому дискурсі); систематизація та узагальнення підходів до застосування мультимедіа в освітньому процесі.

Виклад основного матеріалу. Поняття «емоційний інтелект» упродовж останніх десятиліть стало предметом активного дослідження у межах педагогіки, психології, когнітивістики. У контексті освітнього процесу емоційний інтелект поступово набуває статусу ключової компетентності, що прямопропорційно впливає на успішність, академічну мотивацію, адаптацію до викликів сучасності, рівня соціальної взаємодії та професійного самовизначення здобувачів освіти.

Так, у науковому дискурсі простежується еволюція наукових підходів до трактування поняття «емоційний інтелект» - від емпіричних уявлень про здатність керувати емоціями до складної інтегративної системи, що включає в себе когнітивну, мотиваційну, міжособистісну та поведінкову складову. О.Чебікін розглядає емоційний інтелект як таку сукупність пізнавально-мисленнєвих процесів, що регулює сприйняття, розпізнавання та інтерпретацію емоційних сигналів. Вченим наголошується на вагомості аналітичного та рефлексивного рівнів функціонування емоційного інтелекту [1, с. 19-28].

К.Кобякова розглядає емоційний інтелект як такий, що «передбачає гармонійний розвиток різних почуттів та емоцій, формування в дитини вміння розуміти свій емоційний стан, визначати причини, що його породжують, керувати своїми емоціями та почуттями. Рівень емоційного інтелекту впливає як на саму особистість, так і на її відносини з іншими» [3, с. 36]. О.Старинська зробила спробу розмежувати поняття соціального та емоційного інтелекту, підкреслюючи їх взаємозв'язок, а також наголошується на функціональній автономності. На наш погляд, це важливо з концепції формування педагогічних інструментів, що орієнтовані на цілеспрямоване формування емоційного інтелекту як окремої якості особистості [2, с. 40-44].

У роботах М.Шпака [23, с. 125-134] та О.Ляща та ін. [24, с. 79-86] акцентується на онтогенетичних аспектах розвитку емоційного інтелекту та його ролі у формування резильєнтності, що є вкрай вагомим для сучасних здобувачів освіти в кризових умовах, нестабільності та емоційного перенавантаження. Так, М.Шпак трактує поняття емоційного інтелекту як таке, що «відображає пізнавальну здатність людини до розуміння емоцій та управління ними шляхом когнітивної обробки емоційної інформації та забезпечує психологічне благополуччя особистості й успішність соціальної взаємодії» [23, с. 125].

Слід враховувати також ранню діагностику та підтримку емоційної сфери у дітей [3; 4; 5], що уможливорює надалі сформувати більш стійкі міжособистісні зв'язки та сприяє соціалізації у майбутньому. При чому, слід враховувати індивідуалізацію освітнього процесу [20, с. 68-76], що сприятиме формуванню таких елементів емоційного інтелекту, як самопізнання та саморегуляція. Це створює передумови задля формування емоційної автономності здобувачів освіти.

Відтак, наявні підходи до трактування сутності «емоційний інтелект», обґрунтовують його складність та багатокомпонентність. Це доводить його доцільність щодо цілеспрямованого формування в освітньому процесі.

Сучасні мультимедійні технології здатні моделювати емоційні ситуації, формувати нові соціально-емоційні сценарії поведінки. Найбільшу ефективність у цьому аспекті демонструють чотири типи мультимедійних технологій – технології віртуальної та доповненої реальності, емоційні симуляції й освітні квести, мультимедійні інтерактивні презентації та освітні ігри з елементами гейміфікації. Розглянемо їх детальніше.

Технології віртуальної та доповненої реальності забезпечують повне емоційне занурення в освітні ситуації, що наближені до реального життя та дозволяють відчути себе в іншій ролі, пережити певну ситуацію та емоцію й відповідно її регулювати. Технології віртуальної та доповненої реальності мають емоційний потенціал у вигляді розвитку емпатії, співпереживання, соціального прогнозування. Ці технології забезпечують симуляції складних соціальних взаємодій, формують емоційну стійкість у модельованих стресових ситуаціях та дозволяють відпрацювати різні моделі емоційного самоконтролю.

Емоційні симуляції й освітні квести передбачають занурення у сюжетно-емоційні сценарії, де здобувачі освіти мають змогу приймати рішення, реагувати на поведінку персонажів, відчувати наслідки від власних дій. Така модель уможливорює розвиток емоційного мислення, прогнозування та сформувати моральну чутливість.

Емоційні симуляції й освітні квести мають емоційний потенціал у вигляді усвідомлення власних емоцій, формування рефлексії, розвиток відповідальності. Ці технології уможливають створення морально-емоційних дилем для подальшого аналізу, симулювання інтерпретації емоцій інших персонажів, рефлексія власних емоцій у ситуаціях вибору.

Результативність підтверджується низкою праць. так, S.Liang [16] зазначає, що симуляції з художньо-емоційним забарвленням сприяють більш глибокому засвоєнню ціннісно-емоційного змісту освіти.

Мультимедійні інтерактивні презентації є одними із найбільш доступних та гнучких форматів, адже дозволяють синтезувати знання з емоційним досвідом шляхом вбудованих анімацій, відео, запитаннями для рефлексії. Мультимедійні інтерактивні презентації мають емоційний потенціал у вигляді формування емоційної усвідомленості та розвитку рефлексії. Ця технологія уможлиблює спонукання до самоспостереження через питання «Що ти відчуваєш?», здійснює візуалізацію емоційних станів шляхом застосування емоційних шкал, портретів настрою, а також здійснює логічне структурування змісту. За результатами дослідження О.Кучаї та ін. [9, с. 727], правильно побудовані мультимедійні презентації підвищують залученість та мотивацію здобувачів освіти до навчання, знижують рівень емоційної напруги. А результати досліджень Q.Liu та ін. [11] показують на вагомості балансу між інформаційною насиченістю та емоційною естетикою у подачі освітнього контенту.

Освітні ігри з елементами гейміфікації емоційного досвіду мають широкий потенціал формування емоційної регуляції завдяки принципам динамічного зворотного зв'язку. Вони мають емоційний потенціал у вигляді розвитку емоційного самоконтролю та формуванню вмінь до взаємодії. Освітні ігри з елементами гейміфікації емоційного досвіду дозволяють моделювати кооперативні та конфліктні сценарії, формують навички прийняття рішень в умовах стресу та здійснюють підтримку позитивної емоційної динаміки у вигляді нагород, відкритті чи переходу на новий рівень складності. За результатами дослідження О.Vaganova та ін. [8, с. 391-398] підкреслюється значення гейміфікації у емоційному розвитку здобувачів освіти у системі професійної підготовки. А М.Jasmy та ін. [7, с. 415-423] підтверджує ефективність гейміфікованих симуляцій у формуванні емоційного інтелекту у дітей з особливими потребами.

Розглянемо вплив мультимедійних технологій на формування емоційного інтелекту у здобувачів освіти в узагальненому вигляді.

Таблиця 1

Вплив мультимедійних технологій на емоційний інтелект здобувачів освіти

Технологія	Основні компоненти емоційного інтелекту, що формують
Технології віртуальної та доповненої реальності	Емпатія, саморегуляція, емоційна усвідомленість
Емоційні симуляції й освітні квести	Емпатія, мотивація, усвідомлення емоцій
Мультимедійні інтерактивні презентації	Усвідомлення емоцій, мотивація, рефлексія
Освітні ігри з елементами гейміфікації емоційного досвіду	Саморегуляція, соціальні навички, емоційна гнучкість

Наведені типи мультимедійних технологій (технології віртуальної та доповненої реальності, емоційні симуляції й освітні квести, мультимедійні інтерактивні презентації та освітні ігри з елементами гейміфікації емоційного досвіду) трансформують навчання в емоційно-насичений процес, що відповідає потребам сучасного освітнього простору. Їх продумане упровадження дозволяє зробити освітній процес не лише ефективним, але й емоційно розвивальним.

У контексті сучасної освіти, що дедалі частіше здійснює інтеграцію цифрових інструментів, мультимедійні технології виступають засобом не лише когнітивного впливу, але й формуванню емоційного інтелекту, а ефективність цього процесу залежить від педагогічних умов, що створить емоційно сприятливе середовище для цілісного розвитку особистості.

Однією із педагогічних умов у розвитку емоційного інтелекту є емоційно-безпечне освітнє середовище, що зумовлюватиме передбачуваність навчального середовища, підтримку з боку викладача, можливість вільного самовираження. Слід наголосити, що це особливо важливо в умовах високої когнітивної та емоційної навантаженості, спричиненої інтенсивним використанням мультимедіа.

Другою педагогічною умовою є забезпечення індивідуалізації освітніх траєкторій. Застосування мультимедійних технологій надає змогу адаптувати освітній контент до особистісних потреб, можливостей, мотивів здобувача освіти, що створить передумови для самостійного емоційного пізнання через візуальні, аудіальні стимули.

Третьою педагогічною умовою є рефлексивна педагогіка, що зорієнтована на аналіз власних емоцій, поведінкових патернів, переживань у процесі навчання. У цьому аспекті особливо ефективними є мультимедійні практики, що дозволяють здобувачам освіти створювати щоденники емоцій, розроблювати відеорефлексії чи мультимедійні презентації. Мультимедійний освітній контент, має емоційну насиченість (музику, анімацію, естетичні візуальні образи), активізує емоційне мислення, стимулюючи рефлексивну активність.

Не менш важливим фактором є забезпечення міжособистісної взаємодії у цифровому середовищі.

Створення мультимедійних освітніх платформ з елементами групового обговорення, емоційної підтримки та обміну досвідом формує емпатію та соціальні навички. Слід наголосити, що цифрові інструменти здатні виконувати виховну функцію, якщо вони будуть інтегрованими у моральні, естетичні або особистісні контексти. Така інтеграція сприяє формуванню толерантності, соціальної чутливості, емпатії.

Відтак, урахування зазначених педагогічних умов (створення емоційно-безпечного освітнього середовища, забезпечення індивідуалізації освітніх траєкторій, наявність рефлексії, забезпечення міжособистісної взаємодії у цифровому середовищі) підвищує ефективність освітнього процесу та сприяє гармонійно розвиненій особистості з високим рівнем емоційного інтелекту.

Водночас практичне втілення цих педагогічних умов потребує методичного забезпечення та одночасної адаптації цифрових ресурсів.

Висновки. Проведене теоретичне дослідження дало змогу здійснити теоретичне обґрунтування можливостей та особливостей застосування мультимедійних технологій у процесі формування та розвитку емоційного інтелекту у здобувачів освіти з урахуванням психолого-педагогічних підходів, сучасних технологічних тенденцій та вимог освітнього середовища.

Так, здійснено аналіз наукових підходів до трактування поняття «емоційний інтелект», його компонентів у контексті освітнього процесу. Встановлено, що у контексті освітнього процесу емоційний інтелект поступово набуває статусу ключової компетентності, що прямопропорційно впливає на успішність, академічну мотивацію, адаптацію до викликів сучасності, рівня соціальної взаємодії та професійного самовизначення здобувачів освіти.

Визначено типи мультимедійних технологій, що мають потенціал впливу на емоційну сферу здобувачів освіти. Найбільшу ефективність у цьому аспекті демонструють чотири типи мультимедійних технологій – технології віртуальної та доповненої реальності, емоційні симуляції й освітні квести, мультимедійні інтерактивні презентації та освітні ігри з елементами гейміфікації. Ефективність формування емоційного інтелекту залежить від педагогічних умов – створення емоційно-безпечного освітнього середовища, забезпечення індивідуалізації освітніх траєкторій, наявності рефлексії, забезпечення міжособистісної взаємодії у цифровому середовищі.

Перспективами подальших розвідок визначається у поглибленому вивченні ефективності конкретних типів мультимедійних технологій у формуванні окремих компонентів емоційного інтелекту здобувачів освіти в умовах різних освітніх рівнів.

Література:

1. Чебикін О. Емоційний інтелект, його пізнавально-мисленнєві ознаки та функції. *Наука і освіта: науково-практичний журнал*. 2020. № 1. С. 19-28. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/9510> (дата звернення: 23.06.2025).
2. Старинська О. Проблема психологічної сутності понять «соціальний інтелект» та «емоційний інтелект»: науковий дискурс. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Психологія*. 2022. Вип. 3 (56). С. 40-44. URL: <https://doi.org/10.32689/maup.psych.2022.3.6>
3. Кобякова К. С. Емоційний інтелект та особливості його розвитку у дітей дошкільного віку. *Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації: матеріали учасників VIII науково-практичної конференції*. 2023. С. 36–37. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/14285> (дата звернення: 23.06.2025).
4. Борисенко К.Ю. Психолого-педагогічні підходи до розвитку емоційного інтелекту в дошкільників в умовах сучасної української освіти. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. Вип. 16. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15013294>

5. Alwaely S.A., Yousif N.B.A., Mikhaylov A. Emotional development in preschoolers and socialization. *Early child development and care*. 2021. Vol. 191(16). P. 2484-2493. URL: <https://doi.org/10.1080/03004430.2020.1717480>
6. Simanjuntak H. L. The Effect of Project Method and Self-Concept on Emotional Intelligence of Children Age 5-6 Years. *Jurnal Obsesi: Jurnal Pendidikan Anak Usia Dini*. 2022. Vol. 6(6). P. 6006-6016. URL: <https://doi.org/10.31004/obsesi.v6i6.2819>
7. Jasmy M., Rahman Abd Mohd M., Tembak Sinau M. The Relationship between Gamification and Emotional Intelligence among Children with Autism Spectrum Disorder. *International Conference on Special Education In South East Asia Region*. 2020. № 4(2012). P.p. 415–423. URL: <https://series.gci.or.id/article/320/15/icsar-2020-2020> (дата звернення: 23.06.2025).
8. Vaganova O. I., Bakharev N. P., Kulagina J. A., Lapshova A. V., Kirillova I. K. Multimedia technologies in vocational education. *Revista Amazonia Investiga*. 2020. № 9(26), 391–398. URL: <https://doi.org/10.34069/ai/2020.26.02.45>
9. Kuchai O., Kotiash I., Shevchuk I., Borysonok M., Matviienko I., Popov M., Terekhov V. Possibilities of Using Multimedia Technologies in Education. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*. 2022. № 22(6). P.p. 727. URL: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.6.91>
10. Tkachenko I., Yenskaya E., Maksimenko A. Application Of Innovative Technologies In Practical Work With Future Choreography Specialists. *The Scientific Issues of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University. Series: Pedagogy*. 2021. № 2. P.p. 94–102. URL: <https://doi.org/10.25128/2415-3605.20.2.13>
11. Liu Q., Chen H., C. Crabbe M. J. Interactive Study of Multimedia and Virtual Technology in Art Education. *International Journal of Emerging Technologies in Learning*. 2020. № 16(1). URL: <https://doi.org/10.3991/IJET.V16I01.18227>
12. Xiao H. Innovation of Digital Multimedia VR Technology in Music Education Curriculum in Colleges and Universities. *Scientific Programming*, 2022. URL: <https://doi.org/10.1155/2022/6566144>
13. Yuan L., Ji D. A Case Study of a University Distance Education System Based on Multimedia Technology. *International Journal of Web-Based Learning and Teaching Technologies*. 2023. № 18(2). URL: <https://doi.org/10.4018/IJWLTT.330021>
14. Ding Y., Li P. Predictive Skills and Reading Efficiency of College English Based on Multimedia Technology. *Scientific Programming*, 2022. URL: <https://doi.org/10.1155/2022/9882409>
15. Teng Y., Jiang P. X., Wang K. Moral education teaching in colleges and universities based on the application of multimedia technology. *International Journal of Electrical Engineering and Education*. 2023. № 60(2). P.p. 251–265. URL: <https://doi.org/10.1177/0020720920940594>
16. Liang S. Analysis of Emotional Deconstruction and the Role of Emotional Value for Learners in Animation Works Based on Digital Multimedia Technology. *IET Software*, 2023. № 1. URL: <https://doi.org/10.1049/2023/5566781>
17. Wang X., Sun H., Li L. An innovative preschool education method based on computer multimedia technology. *International Journal of Emerging Technologies in Learning*. 2019. № 14(14). P.p. 57–68. URL: <https://doi.org/10.3991/ijet.v14i14.10714>

18. Максимчук Б. А. Використання новітніх освітніх технологій розвитку педагогічної майстерності майбутніх учителів фізичної культури. *Актуальні проблеми вищої професійної освіти. VII Міжнародна науково-практична конференція*, 22 березня 2019 року. Національний авіаційний університет, Київ, 2019. С. 89-90. URL: <http://kppro.nau.edu.ua/files/Konfer2019.pdf> (дата звернення: 23.06.2025).

19. Максимчук Б., Максимчук І. Освітні технології розвитку педагогічної майстерності майбутніх учителів фізичної культури. Традиції та інновації в сучасній педагогічній діяльності: європейський вимір. *Збірник наукових праць за матеріалами науково-практичної конференції*. Ізмаїл: ПБВ ІДГУ. 2019. С. 50-52.

20. Sylenko Y. Individualization of independent work in the professional training of future teachers: An experimental study. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Pedagogy and Psychology"*, № 10(1). 2024. Р.р. 68-76. URL: <https://doi.org/10.52534/msu-pp1.2024.68>

21. Силенко Ю., Романцова Я., Лисицька О., Гарбич Я. Інформаційне освітнє середовище як платформа реалізації інформаційно-комунікаційних технологій у ЗВО. *Молодь і ринок*, № 6-7 (214-215). 2023. С. 60-68. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.287944>

22. Дерев'яно С. П. Емоційний штучний інтелект у професійній підготовці майбутніх психологів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021. № 1 (81). С. 192–209. URL: <https://doi.org/10.33407/itlt.v81i1.3281>

23. Шпак М. Психологічна концепція розвитку емоційного інтелекту особистості в онтогенезі. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2020. Вип. 10(55). С. 125-134. URL: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2020.10\(55\).12](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2020.10(55).12)

24. Лящ О., Хуртенко О., Марчук С. Емоційний інтелект як засіб розвитку резильєнтності особистості. *Вісник Національного університету оборони України*. 2023. Вип. 74(4). С. 79–86. <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2023-74-4-79-86>

References:

1. Chebykin, O. (2020). Emotsiyni intelekt, yoho piznaval'no-myslennevi oznaky ta funktsii [Emotional intelligence, its cognitive-reflective features and functions]. *Nauka i osvita: naukovopraktychnyi zhurnal*, (1), 19–28. <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/9510>

2. Starinska, O. (2022). Problema psykholohichnoi sutnosti poniat' "sotsial'nyi intelekt" ta "emotsiyni intelekt": naukovyi dyskurs [The problem of the psychological essence of the concepts "social intelligence" and "emotional intelligence": a scientific discourse]. *Naukovi pratsi Mizhr. Akademii upravlinnia personalom. Psykholohiia*, (3)56, 40–44. <https://doi.org/10.32689/maup.psych.2022.3.6>

3. Kobiakova, K. S. (2023). Emotsiyni intelekt ta osoblyvosti yoho rozvytku u ditei doshkilnoho viku [Emotional intelligence and features of its development in preschool children]. *Doshkilna osvita v suchasnomu osvitynomu prostori: aktual'ni problemy, dosvid, innovatsii: materialy VIII nauk.-prakt. Konf*, 36–37. <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/14285>

4. Borysenko, K. Yu. (2025). Psykholoho-pedahohichni pidkhody do rozvytku emotsiinoho intelektu v doshkil'nykiv v umovakh suchasnoi ukrainskoi osvity [Psychological and pedagogical approaches to the development of emotional intelligence in preschoolers in the context of modern Ukrainian education]. *Pedahohichna Akademiia: naukovi zapysky*, (16). <https://doi.org/10.5281/zenodo.15013294>

5. Alwaely, S. A., Yousif, N. B. A., & Mikhaylov, A. (2021). Emotional development in preschoolers and socialization. *Early Child Development and Care*, 191(16), 2484–2493. <https://doi.org/10.1080/03004430.2020.1717480>
6. Simanjuntak, H. L. (2022). The effect of project method and self-concept on emotional intelligence of children age 5–6 years. *Jurnal Obsesi: Jurnal Pendidikan Anak Usia Dini*, 6(6), 6006–6016. <https://doi.org/10.31004/obsesi.v6i6.2819>
7. Jasmy, M., Rahman, A. M., & Tembak Sinau, M. (2020). The relationship between gamification and emotional intelligence among children with autism spectrum disorder. *International Conference on Special Education in South East Asia Region*, 4(2012), 415–423. <https://series.gci.or.id/article/320/15/icsar-2020-2020>
8. Vaganova, O. I., Bakharev, N. P., Kulagina, J. A., Lapshova, A. V., & Kirillova, I. K. (2020). Multimedia technologies in vocational education. *Revista Amazonia Investiga*, 9(26), 391–398. <https://doi.org/10.34069/ai/2020.26.02.45>
9. Kuchai, O., Kotiash, I., Shevchuk, I., Borysonok, M., Matviienko, I., Popov, M., & Terekhov, V. (2022). Possibilities of using multimedia technologies in education. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, 22(6), 727. <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.6.91>
10. Tkachenko, I., Yenskaya, E., & Maksimenko, A. (2021). Application of innovative technologies in practical work with future choreography specialists. *The Scientific Issues of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University. Series: Pedagogy*, (2), 94–102. <https://doi.org/10.25128/2415-3605.20.2.13>
11. Liu, Q., Chen, H., & Crabbe, M. J. C. (2020). Interactive study of multimedia and virtual technology in art education. *International Journal of Emerging Technologies in Learning*, 16(1). <https://doi.org/10.3991/IJET.V16I01.18227>
12. Xiao, H. (2022). Innovation of digital multimedia VR technology in music education curriculum in colleges and universities. *Scientific Programming*. <https://doi.org/10.1155/2022/6566144>
13. Yuan, L., & Ji, D. (2023). A case study of a university distance education system based on multimedia technology. *International Journal of Web-Based Learning and Teaching Technologies*, 18(2). <https://doi.org/10.4018/IJWLTT.330021>
14. Ding, Y., & Li, P. (2022). Predictive skills and reading efficiency of college English based on multimedia technology. *Scientific Programming*. <https://doi.org/10.1155/2022/9882409>
15. Teng, Y., Jiang, P. X., & Wang, K. (2023). Moral education teaching in colleges and universities based on the application of multimedia technology. *International Journal of Electrical Engineering and Education*, 60(2), 251–265. <https://doi.org/10.1177/0020720920940594>
16. Liang, S. (2023). Analysis of emotional deconstruction and the role of emotional value for learners in animation works based on digital multimedia technology. *IET Software*, 2023(1). <https://doi.org/10.1049/2023/5566781>
17. Wang, X., Sun, H., & Li, L. (2019). An innovative preschool education method based on computer multimedia technology. *International Journal of Emerging Technologies in Learning*, 14(14), 57–68. <https://doi.org/10.3991/ijet.v14i14.10714>
18. Maksymchuk, B. A. (2019). Vykorystannia novitnikh osvitnikh tekhnolohii rozvytku pedahohichnoi maisternosti maibutnikh uchytyliv fizychnoi kultury [Use of the latest educational technologies for developing pedagogical skills of future physical education teachers]. *Actual*

Problems of Higher Professional Education: Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference, 89–90. <http://kpppo.nau.edu.ua/files/Konfer2019.pdf>

19. Maksymchuk, B., & Maksymchuk, I. (2019). Osvitni tekhnolohii rozvytku pedahohichnoi maisternosti maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury [Educational technologies for the development of pedagogical skills of future physical education teachers]. *Traditions and Innovations in Contemporary Pedagogical Activity: European Dimension*, 50–52.

20. Sylenko, Y. (2024). Individualization of independent work in the professional training of future teachers: An experimental study. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Pedagogy and Psychology"*, 10(1), 68–76. <https://doi.org/10.52534/msu-pp1.2024.68>

21. Sylenko, Y., Romantsova, Ya., Lysytska, O., & Harbych, Ya. (2023). Informatsiine osvittie seredovyshche yak platforma realizatsii IKT u ZVO [Information educational environment as a platform for implementing ICT in HEIs]. *Molod i rynok*, 6–7(214–215), 60–68. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.287944>

22. Derevianko, S. P. (2021). Emotsiyni shtuchnyi intelekt u profesiinii pidhotovtsi maibutnikh psykholohiv [Emotional artificial intelligence in professional training of future psychologists]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*, 1(81), 192–209. <https://doi.org/10.33407/itlt.v81i1.3281>

23. Shpak, M. (2020). Psykholohichna kontsepsiia rozvytku emotsiinoho intelektu osobystosti v ontogenesi [Psychological concept of emotional intelligence development in ontogenesis]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova*, 10(55), 125–134. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2020.10\(55\).12](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2020.10(55).12)

24. Liash, O., Khurtenko, O., & Marchuk, S. (2023). Emotsiyni intelekt yak zasib rozvytku rezylientnosti osobystosti [Emotional intelligence as a means of developing individual resilience]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu oborony Ukrainy*, 74(4), 79–86. <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2023-74-4-79-86>

Журнал

«Наукові інновації та передові технології»

*(Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право»,
Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»)*

Випуск № 7(47) 2025

Підписано до друку 10.07.2025 р.
Формат 60х90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2. Наклад 100 прим.
Зам. 1

Видавець:

Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»
Свідоцтво серія ДК №4957 від 18.08.2015 р., Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.

Підготовлено рекламним агентством

«GoToPrint» Адреса, Україна, Київська обл., м. Київ, вул. Льва Толстого, 63
тел.+38073 996 46 57, +38050 771 27 31, e-mail: gotoprint@gmail.com